

Ääniarkuus tiettyä kovaa ääntä kohtaan yleistyy herkästi myös muihin koviin ääniin

Katariina Mäki 2013

Tammikuussa julkaistussa tutkimuksessa selvitettiin kyselytutkimuksen avulla koirien reaktioita erilaisiin ääniin. Ensimmäisessä vaiheessa koiranomistajia lähestyttiin kirjekyselyllä, johon vastasi 3879 omistajaa. Toisessa vaiheessa 383 heistä vastasi vielä suulliseen haastatteluun aiheesta.

Lähes puolet haastatelluista omistajista raportoi koirallansa esiintyvän vähintään yhtä pelolle tyypillistä reagoititapaa niiden altistuessa koville äänille, kuten ilotulitukselle, ukkoselle ja laukauksille. Silti vain neljäsosa omistajista oli vastannut myöntävästi, kun ennen haastattelua tehdyssä kirjekyselyssä oli kysytty pelkääkö heidän koiransa kovia ääniä. Neljäsosa omistajista siis näki koiransa pelkoreaktion, mutta ei tunnistanut sitä pelosta tai ahdistuksesta johtuvaksi.

Yleisimmät omistajien raportoimat, tyypilliset pelkoreaktiot olivat ääntely, tärinä, piiloutuminen ja ihmisen seuraan etsiytyminen. Tutkijat totesivat, että tärinä tulee omistajilta raportoitua muita pelkoreaktioita helpommin, koska se on tyypillistä myös pelkäävälle ihmiselle. Muita pelkoon liittyviä reaktioita, kuten kuolaaminen tai vähentynyt aktiivisuus, ei tunnisteta yhtä helposti pelosta johtuviksi, ja ne voivat siksi jäädä raportoimatta. Kuolaaminen, virtsaaminen tai esineiden tuhoaminen voivat lisäksi vihastuttaa omistajaa, mikä voi vaikuttaa heidän tulkintaansa näiden käyttäytymisten syistä.

Pelkoa aiheuttavista äänistä ilotulitukset olivat yleisimmin raportoituja. Jos koira pelkäsi yhtä kovaa ääntä, se todennäköisesti pelkäsi myös muita kovia ääniä. Pelko yhtä kovaa ääntä kohtaan yleistyy siis herkästi myös muihin vastaaviin ärsykkeisiin.

Pelot kovia ääniä kohtaan eivät esiintyneet yhdessä eroahdistuksen tai muissa yhteyksissä ilmenevän pelon kanssa. Tästä poiketen pelot vähemmän kovia ääniä, kuten liikennettä ja televisiota, kohtaan taas olivat yhteydessä muihin pelko- tai ahdistusreaktioihin. Tutkijat päättelivät, että kyseisenlaisia vähemmän kovia ääniä pelkäävät koirat voivat olla luonteeltaan taipuvaisia arkuuteen ja pelokkuuteen, kun taas koirat, jotka pelkäävät ainoastaan muutamaa kovaa ääntä, voivat olla vahvasti altistuneet niille sopivassa iässä.

Omistajien raportoima ääniarkuus lisääntyi iän myötä. Kahdellatoista rodulla tai rotutyypillä esiintyi vertailujoukkoa vähemmän pelkoreaktioita. Näitä olivat esimerkiksi labradorinnoutaja, cockerspanielit ja springerspanielit (Taulukko 1).

Koirat, jotka olivat kasvattajiensa omistuksessa, olivat vähemmän ääniarkoja kuin koirat, jotka kasvattaja oli myynyt uudelle omistajalle. Jos varhainen kasvuympäristö ja koiran myöhempi elinympäristö ovat samanlaiset, koiralle ei vaikuttaisi kehittyvän yhtä herkästi ääniarkuutta.

Tutkijat totesivat, että vaikka 49 % haastatteluun vastanneista omistajista vastasi myöntävästi kysyttäessä kovista äänistä aiheutuvien pelkoreaktioiden olemassaoloa, aineisto oli kuitenkin pieni eikä välttämättä edustava otos koko koirapopulaatiosta. Ääniarkuuden yleisyyden selvittämiseksi tarvittaisiin vielä lisää tutkimusta.

Taulukko 1. Rodut tai rotutyypit, joilla esiintyi merkitsevästi vähemmän pelkoreaktioita verrattuna vertailutasona käytettyihin 701 sekarotuiseen koiraan. Suluissa koirien lukumäärä tutkimuksessa.

- Saksanpaimenkoira, belgianpaimenkoira (193)
  - Muut paimenkoirat (31): australianpaimenkoira, australiankarjakoira, beauceron, puli, pyreneittenpaimenkoira, polski owczarek niziny
  - Labradorinnoutaja (395)
  - Cockerspanieli, amerikancockerspanieli (183)
  - Englanninspringerspanieli, walesinspringerspanieli (182)
  - Sekalaiset metsästys-/noutajarodut (60): spinone, bracco italiano, weimarinseisoja, portugalinvesikoira, isomünsterinseisoja
  - Bassetit ja beaglet (49): basset, beagle, grand ja petit basset griffon vendéen
  - Dalmatiankoira (36)
  - Pohjoiset koiratyypit (49): malamutti, grönlanninkoira, siperianhusky, samojedi, inuiittikoira
  - Amerikanbulldoggi, englanninbulldoggi, bullterrieri (38)
  - Kääpiökoirat (83): affenpinseri, bichon frisé, bolognese, chihuahua, coton de tuléar, griffon bruxellois, japanese chin, maltankoira, papillon, kiinanpalatsikoira, pomeranian, mopsi
  - Villakoirat (64): keskikokoinen, kääpiö- ja toy-
-

Lähde

Blackwell, Bradshaw ja Casey 2013. Fear responses to noises in domestic dogs: Prevalence, risk factors and co-occurrence with other fear related behavior. Applied Animal Behaviour Science 22.1.2013. <http://dx.doi.org/10.1016/j.applanim.2012.12.004>,